

DE NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIS

Voor de Stad, f12-
Franco per post, a 14-

(Verschijnende driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag)

ADVERTENTIE.

15 cent de regel
behalve 35 cents zegel.

ITALIE.

Men schrijft uit Napels den 20 Maart. Naar het voorbeeld van Engeland, hebben Holland en België zich verenigd om van ons gouvernement eene eisch te doen. Ziehier de zaak:

» Acht of tien jaren geleden, leenden eenige Hollandse en Belgische kapitalisten 1,800,000 dukaten aan eene soort van Napolitaansche bank, de *Tanolière* van Pouille genaamd, welke hun daarvoor hare obligatiën gaf van 3,000,000 dukaten. Eene dergelijke leening geelk veel naar woeker, maar slechte betalaren zijn niet moeijelijk in het maken van voorwaarden, zij weten wel dat de lastigste contracten hun geen kwaad kunnen doen. Dit gebeurde, en de geleende som verdween grootendeels. De leenaren beklagden zich bij hunne wederzijdsche gouvernementen, en deze eischen nu van ons de teruggave van de 1,800,000 dukaten met de verschenen intresten.

DUITSCHLAND.

-- De Aartsbisschop van Keulen heeft aan de geestelijken en leeken van zijn diocees den volgende brief gezonden; plaats gebrek heeft ons belet, dien vroeger overtensamen.

» Clemens August, door de barmhartigheid Gods en de genade van den II. Apostolischen Stoel, Aartsbisschop van Keulen en *legatus natus* van den II. Roomschen stoel, Baron Droste van Vischering.

» Aan mijne geliefde medewerkers in den wijngaard des Heeren, en aan al mijne welbeminde diocesanen, de genade en de vrede van God onzen Vader en van onzen Heere Jezus Christus.

» Het opperhoofd der Kerk heeft, om hoogst gewigtige, het heil der Kerk betreffende redenen, terwijl ik mijn Aartsbisdom Keulen behoud en uw Aartsbisschop blijf; voor mij, gelijk u bekend is, eenen Coadjutor in den persoon van den hoogwaardigen Heer Bisschop van Spiers, den Heer von Giesel, en wel met treg van opvolging, benoemd, dat is, dat dezelve bij mijn dood, onmiddelijk, zonder dat hiertoe verder iets vereischt wordt, als Aartsbisschop van Keulen optreedt, en dezen mijnen Coadjutor heeft Z. H., zoo als insgelijks bekend is, nu tot bestuurder van mijn Aartsbisdom aangesteld, en denzelven al de noodige magt daartoe verleend.

» Aan dezen, van den kant van het opperhoofd der Kerk genomen maatregel mij onderwerpen de, zal ik nu, zoo veel mijne zwakte het toelaat, Mozes, den vriend Gods, navolgende, mijne handen voor u biddende ten hemel heffen. Gij, mijne geliefde mede-arbeiders in den wijnberg des Heeren, moet mijne armen ondersteunen, opdat zij niet vermoeid worden en nedervallen, opdat de strijd, dien wij allen zonder ophouden te strijden hebben, de strijd tegen de begeerlijkheid des vleesch, tegen de wereld en tegen den duivel, moedig en tot de welkomene zegenaar toe volatreden worde.

» Mijne geliefde mede-arbeiders in den wijnberg des Heeren! Mijne geliefde diocesanen! Houdt

allen vast aan de rote Petrus in Rome, op welke de Heiland zijn Leuk gebaseerd heeft, houdt vast aan de leer des Heeren, die Hij door zijne Kerk ons laat verkondigen, en toont met de daad door eenen echt godvruchtigen wandel, dat gij aan de leer des Heeren getrouw zijt.

» Weest aan uwe overheden gehoorzaam; gehoorzaamt in kerkelijke zaken aan de geestelijke overheid, bijzonderlijk, gelijk de kudde den goeden Herder volgt, aan mijnen door het opperhoofd der Kerk ter besturing van mijn Aartsbisdom aangestelden Coadjutor; en gehoorzaamt in wereldlijke zaken aan uwe wereldlijke overheid, en wel niet alleen uit vrees voor straf, maar om den wille Gods.

» En gij, die met het onderwijs der jeugd belast zijt, priesters en ouders, onderwijzers en onderwijzeressen, vergeet nooit dat de kinderen, dat de jeugd een scha is, welke aan uwe zorgen is toevertrouwd, en waarvan gij eens aan God rekenschap zult moeten geven. Bemint elkanderen, gelijk Jesus Christus u bemint heeft; daaraan zullen allen, volgens het woord des Heeren, weten, dat gij zijne leerlingen zijt. Dat de zegen van God den Vader, den Zoon en den Heiligen Geest eeuwig met u zij en blijve; Amen.

» Munster, den 9 Maart 1842.

„Clemens August”

» AARTSBISSCHOP VAN KEULEN. »

-- WEENEN, 25 Maart. Men heeft tijdingen uit Konstantinopel van den 9 dezer maand; men zeide aldaar dat de Heer Wood, Britsch consul te Damas, in deze stad verschrikkelijk was mishandeld geworden. Er was tijding van Perzië gekomen, dat de Shah van Hérat tegen de Engelsche magt opgestaan zijnde, de britsche residenten gevangen genomen, en zich door geheel Azie een algemeene opstand tegen de Engelsche magt verspreid had, welke wezenlijk in groot gevaar verkeert.

-- Het gerucht, ohlängs verspreid, volgens hetwelk Koning Ernest-August van Hanover voornemens zou zijn om afstand van den troon te doen, is van allen grond ontbloot.

ENGELAND.

Tijdingen uit New-York behelzen het volgende: Men heeft de zaak van Mac-Leod bijna weder zien herhalen.

Een inwoner uit Canada, Hogan genaamd, is gearresteerd geworden en naar Lockport, voor den plaatselijken regter, den Heer Leonard, gebragt, als beschuldigd van deel te hebben genomen aan den brand van de stoomboot de *Carolina*.

De grootste verbittering heerscht te Lockport en omstreken, men stelt alles in het werk om den gevangene optehangen, zoodra het central gouvernement het minste voornemen om hem aan de justitie te onttrekken, zal hebben doen blijken.

Andere dagbladen voegen hierbij dat dese Hogan

een Ierlander is van geboorte, en dat het ontegenzeggelijk is, dat hij tot de beide behoort, welke de *Carolina* heeft verwoest, en in 1838 te Chippewa Secretaris van den luitenant-kolonel, Nab was. In een woord, de Amerikaansche dagbladen, die de beslissing van den regter van Lockport niet mededeelen, zijn zeer verontrustend over de gebeurtenissen, die zij met dit ongeval in verband beschouwen, maar de brieven welke te Café uit het noorden en Zuiden van Amerika zijn aangekomen, verminderen, de vooronderstelde ernst dezer zaak; de Amerikaansche regter zou de invrijheidstelling van den gevangene hevelen hebben en de overheid zou daarenboven zeer geneigd zijn om hare standvastigheid te toonen tegen de brutaliteiten van het gemeen.

SPANJE.

MADRID 23 Maart. Eene groote godsdienstbeweging heeft zich doen opmerken. Het is niet te Madrid alleen, dat de kerken als het ware bestormd zijn van geloovigen om hunne gebeden van de goede week te verrigten; ook te Cadix, Sevilla, Valencie, Toledo en Barcelona heerschte deze heilige ijver. De generaal van Haken had te Barcelona, aan alle generaalen en officieren der plaats bevel gegeven, om hem bij de kerkplegtigheden te verzoelen.

Te Barcelona scheen de herwapening der nationale garde eenige moeijeligheden en vertragingen te veroorzaken. De ayuntamiento heeft hierover eene lange correspondentie met den generaal van Haken gehouden, die geweigerd heeft om terstond de nationale garde te wapenen, daar hij daartoe de noodige bevelen nog niet had ontvangen.

Een dagblad uit deze stad hetwelk zich hevige aanvallen tegen den Koning der Franschen veroorloofd heeft, en door den fiskaal zal vervolgd worden, geeft zich aan bittere tegenbeschuldigingen over: het noodigt het Fransch ministerie uit om op zijne beurt de Fransche dagbladen te vervolgen, die Espartero dagelijks beledigen.

FRANKRIJK.

PARIS 29 Maart. Men verzekert, dat bij gelegenheid van Konings verjaardag op den 1 Mei aanstaande, de Hertog van Nemours tot onderkoning van Algerie, de Prince de Joinville tot vice-admiraal en de hertog van Aumale tot veldmaarschalk zullen benoemd worden.

-- Het is heden de 78 verjaardag van den maarschalk Soult, president van den raad der ministers. Ter dezer gelegenheid geeft de doorluchtigste maarschalk een diner, waarbij al de ministers en een aanzienlijk getal oude wapenbroeders, zoodra hij luitenant onder Napoleon was, zullen tegenwoordig zijn.

PARIS, 30 Maart. Het Ministerie heeft besloten, want de Kommissarissen in al de negen bureaux hebben de verschaaving van de behandeling der suikerkwestie tot de volgende zitting goed gekeurd en slechts een bevel het weifende gezag der regering gegiept.

NEDERLAND.

Wij vinden in den *Nederlandschen Staats-Courant* van Zaterdag het volgende belangrijk Koninklijk besluit, dat wij in het geheel overnemen.

WIJ WILLEM II, BIJ DE GRACIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van onzen Minister van Justitie; Herzien het besluit van den 19den Septemb. 1823, No. 132, betreffende den Raad van Ministers;

In overweging nemende de noodzakelijkheid, dat de Hoofden der Departementen van Algemeen-Bestuur in voorloopig gemeenschappelijk onderzoek en overleg treden, omtrent alle ontwerpen van Wetten en Verordeningen, benevens alle onderwerpen van Staatsbelang, teneinde alzoo éénheid en zamenstemming in alle takken van bestuur te doen plaats hebben;

Overwegende, dat de geest der Grondwet medebrengt, dat alleen de Hoofden der Departementen van algemeen Bestuur gewone Leden van den Raad der Ministers zijn,

Hebben besloten en besluiten, met intrekking van voorschreven besluit van 19 September 1823, no. 132, het navolgende vast te stellen:

Art. 1. Er zal gehouden worden een Raad van Ministers tot het voorloopig onderzoek van en het gemeen overleg omtrent alle ontwerpen van Wetten, gelijk mede omtrent alle Besluiten, Reglementen en Verordeningen van Bestuur, welke tot de algemeene administratie betrekking hebben, en eindelijk omtrent alle voorkomende onderwerpen van algemeen belang.

Art. 2. De Raad der Ministers is te zamengesteld uit de Hoofden der ministeriële Departementen.

Wij behouden Ons voor, om, ter behandeling van een bepaald onderwerp, almede eene tijdelijke zitting in den Raad der Ministers te geven aan één of meerdere Ministers van Staat, die geene Hoofden van Departementen van algemeen bestuur zijn.

Art. 3. Tot dat deswege door Ons anders mogt worden beschikt, zullen de Ministers, Leden van den Raad, te beginnen met den oudsten hunner, naar rang van benoeming, en zoo vervolgens, beurtelings gedurende eene maand, Voorzitter daarvan zijn.

Art. 4. De Secretaris van den Raad der Ministers zal door Ons worden benoemd.

Art. 5. De gewone vergaderingen van den Raad der Ministers worden eens in iedere week, en wel des Woensdags, op zoodanig uur als voegzaam zal voorkomen, gehouden.

Art. 6. Het staat den Voorzitter vrij, om den Raad zoo dikwijls buitengewoon te doen vergaderen, als de aard en de menigvuldigheid der werkzaamheden dit noodzakelijk doen achten.

Art. 7. De Leden van den Raad der Ministers nemen zitting ingevolge hunner rang en ouderdom van benoeming als Minister of Directeur-generaal, respectievelijk.

Art. 8. De Leden van den Raad zijn verplicht steeds de zittingen bij te wonen. Bij wettige verhindering geven zij daarvan kennis aan den Voorzitter.

Art. 9. Indien Wij, bij afwezigheid of ziekte van eenen Minister, een ander persoon, *ad interim*, met deszelfs functien belast hebben, zoo zal deze tevens lid zijn van den Raad der Ministers, en als zoodanig in de vergadering zitting hebben, doch rang nemen ná de Ministers, en de Directeurs-Generaal.

Art. 10. De Voorzitter brengt alle stukken in overweging en regelt de orde der beraadslagingen; te dien einde zullen de leden aan denzelfde, uiterlijk op den dag voor dien der vergadering, mededeeling doen van de voordragten en stukken, die zij in overweging zouden wenschen te zien brengen.

Art. 11. Geen stuk of voordragt zal worden in overweging genomen, wanneer het Hoofd van eenig

Departement, wien de zaak bijzonderlijk aangaat, of de ambtenaar, die hem als zoodanig *ad interim* vervangt, niet mogt tegenwoordig zijn; maar zullen in dat geval de beraadslagingen tot ruime aanwezigheid worden uitgesteld.

Art. 12. Bijzamen de Leden van den Raad der Ministers mochten verlangen, om, alvorens hun gevoelen over eene in overweging gebrachte zaak te uiten, de stukken daartoe betrekkelijk nader te overwegen, en de zaak een uitstel mogt toelaten, zal de Voorzitter die stukken bij de Leden, welke zulks verlangen, kunnen doen rondgaan, mits zorgende, dat de afdoening daardoor niet buiten volstrekte noodzakelijkheid blijve vertraagd.

Art. 13. De beraadslagingen van den Raad der Ministers leiden tot geene beslissing bij meerderheid.

De slotsom der overwegingen, zoowel van de meerderheid als van de minderheid der Leden, alsmede de voor en tegen aangevoerde motieven worden, met opgave der getallen en, des verkiezende, der namen van de tot de meerderheid en minderheid behoorende Leden, ter Onzer kennis gebragt, bij een rapport, waarvan de redactie, voor zoo verre zij door den betrokken Minister of Directeur-generaal niet aan zich is voorbehouden, aan den Secretaris, en de resumtie aan den Raad is opgedragen.

In spoed vereischende gevallen, zal de resumtie aan het betrokken lid en den voorzitter zijn overgelaten, doch het rapport alsdan in de volgende vergadering aan den Raad worden medegedeeld.

De rapporten worden door den Voorzitter ondertekend.

Art. 14. Van de beraadslagingen des Raads wordt door den Secretaris een summier verbaal gehouden en in de eerstvolgende zitting ter resumtie en bekrachtiging aangeboden.

Art. 15. De Raad der Ministers zal de ontwerpen van Wetten, Besluiten, Reglementen en Verordeningen, vermeld in art. 1, onderzoeken, niet alleen uit het oogpunt van raadzaamheid, volledigheid en doelmatigheid, maar dezelyen ook beschouwen in verband met de bepalingen der Grondwet en met die van de reeds ten zelfden opzichte bestaande Wetten en Verordeningen, teneinde, door de bevordering van zoodanig verband, de meestmogelijke eenheid en zamenhang in alle takken van Bestuur plaats hebben, zoowel in de zamenstelling dier Verordeningen, als bij derzelver uitvoering.

Art. 16. Dienvolgens zullen bij den Raad der Ministers in overweging moeten gebragt worden:

1. Onderwerpen van algemeen belang; als ook alle ontwerpen van Wetten, alle algemeene Reglementen, Instructien, of Voorschriften in het een of ander vak van administratie, welke bij een Koninklijk besluit moeten worden vastgesteld, of tot welker vaststelling eene autorisatie des Koningt noodig is.

De Reglementen en Instructien, welke uit kracht van Wetten of Koninklijke besluiten bij ministeriële beschikking kunnen worden afgedaan, zullen, wanneer daarbij gewichtige onderwerpen of begiuseelen van Algemeen Bestuur betrokken zijn, door het Hoofd van het Departement, waartoe de zaak behoort, in den Raad der Ministers ter overweging kunnen gebragt worden. Indien er omtrent zulk eene ministeriële beschikking verschil van gevoelen bij den Raad mogt bestaan, zal zulks ter Onzer kennis worden gebragt op den bij art. 13 bepaalden voet.

Bijzamen bij eenig Departement van Algemeen Bestuur eenige maatregel genomen mogt zijn, waarin een Lid van den Raad der Ministers van oordeel is, dat die Raad vooraf had behooren gekend te zijn, is zoodanig lid bevoegd, de zaak tot een onderwerp van de beraadslagingen van den Raad te maken, en zal de aitslag daarvan, mede op de wijze als boven, ter onzer kennis worden gebragt.

Afschrift van dit besluit zal gezonden worden aan al Onze Ministers en Directeurs-Generaal, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur zijnde, mitsgaders aan den Raad van Ministers, aan Onzen Minister en Secretaris van Staat, Vice-

President van den Raad van State, respectievelijk tot informatie en narigt; en zal dit besluit in het *Staatsblad* worden geplaatst.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31 Maart 1842.

De Minister van Justitie,
A. A. L. L.

Bij Koninklijk besluit van den 31. Maart 1842, No. 40, is aan den Directeur-Generaal voor de zaken van de Roomsche Katholieke Eeredienst Baron mr. F. J. M. T. de Pelichy de Lichtevelde, verleend de titel en rang van Minister van Staat.

's GRAVENHAGE, 31 Maart. Bij Koninklijk besluit van gisteren, is de Minister van Staat, Mr. H. J. Baron van Doorn van Westcapelle, benoemd tot Grootmeester van het Huis des Konings, bijzonder belast om als zoodanig bij Hare Majesteit de Koningin te fungeren. (Het gerucht wil dat Z. Exc. een hebben opgehouden zitting in den raad van minister te hebben.)

Tot dusverre is het tijdstip, waarop de Tweede Kamer der Staten-Gen. hare werkzaamheden zal hervatten, nog onbekend. Het schijnt dat de jongste ministeriële verandering tot eenig verwijl in de hervatting van de zitting aanleiding geven zal. Onder de nieuwe ontwerpen van wet, verwacht men ook, dat een gevijzigd ontwerp nopens de *burgerlijke* pensioenen zal worden aangeboden.

Men berigt ons, dat het Z. M. behaagd heeft aan het instituut voor doofstommen, gevestigd in deze Provincie te S. M. Gestel, eene ondersteuning van f 1500 te verleenen. Z. M. heeft daardoor een blijk zijner welwillendheid, en zucht tot bevordering van het algemeen welzijn willen geven; want dewijl het andere instituut voor doofstommen, in het noorden des rijks, te Groningen, al te ver gelegen was, zoo mag het wezenlijk voor de zuidelijke provinciën eene behoefte genoemd worden, dat ook hier een voor dergelijke ongelukkige kinderen te gemoet komend gesticht werd opgericht.

Ter gelegenheid der aanstaande consecratie van Monseigneur van Emaus heeft de boekdrukker J. L. Schoenhals in de Vughterstraat, op de Molenbrug, een Werkje uitgegeven, hetwelk in Latijnschen en Hollandschen tekst volgens het Roomsche Pontificaal, eene volledige beschrijving bevat, van al de plegtigheden, gebeden en gezangen welke de heilige consecratie vergezellen, en ook zeer goed geschikt is, om een gedacht te geven van zulk zeldzaam godsdienstig feest aan diegenen, welke niet in de gelegenheid zullen zijn hetzelve bij te wonen.

EEN WOORD

TEGEN HET

ENKEL WOORD

VAN DEN EVANGELISCHEN KERKBODE OVER DE

Jezuiten.

II.

(Ingesloten den.)

Voor het overige, wat de *Bode* uitkramt, kunnen wij korter zijn: eendeels, omdat hij daardoor slechts eenen wil, dat hij geen *infame leugenaar of lasterbaar*, of *Machiavelist van den rechten stempel* is, zoo als wij de stoutheid hadden, hem, in een onzer vorige artikels te begroeten. Nu de lezer moge uit het vooraf gezondene beslissen, of deze bespelingen den *Bode* toekomen. — Ten andere, omdat wat hij verder opdischt, voor het meercendeel niets dan opgekookte oude spijzen zijn, reeds voor een paar honderd jaren bedorven of verworpen, welke sedert lange niet meer door een mensch van verstand of smaak worden aangeboden. Met andere woorden, het zijn opeengepakte, doch meestal slechts half uitgewerkte *leugens* van den ouden tijd, welke moeten strekken om te betoogen, dat de Jezuiten, zich menigmaal aan *Forstenmoord* hebben plichtig gemaakt.

Eerste leugen. De *Kerkbode* geeft te kennen, zonder het echter, zoo het schijnt, te durven verklaren, dat Willem I. door het toedoen der Jezuiten te Delft is ongebracht. Maar, Heeren van den Kerk-

bode! waarom dat vertelstij niet wat verder uiteen-
gezet? Ik ben zeker, dat het u door uwe *Groot-
Mama's* in 't breede verhaald is. Waarom, bij voor-
beeld, *Balthasar Gerards* niet op de pijnbank doen
zeggen, dat deze moord hem door een Jezuit te Trier
in de biecht was aangeraden als een verliesstelijk
werk, waardoor hij, ingevallen bij zelf gedood
wierd, de martelaarskroon kon erlangen? In dien
vorm immers heeft, bijna over twee honderd jaren,
de groote Leydsche Professor *Georgius Hornius* dit
fabeltje geboekt. Doch men zegt, dat de man toen
reeds aan het delireren was om de 6.000 gulden,
welke, door het goud zoeken bij een Haagschen Al-
chimist, waren zoek geraakt. Het ware, inderdaad,
te wenschen voor de eer van de geleerde mannen des
Kerkbode, dat huu dit en volgende sprookjes ook
in eene vlaag van verstandsverbijstering ontvallen wa-
ren. — Denkt niet, mijne Heeren, dat ik mij thans
zal ophouden, met zulke afgesletene opwerpingen in
ernst te wederleggen: gij moget dan wederom zeggen,
dat ik *bij vele woorden alle bewijzen schuldig
blijf*. Ik meen gerechtigd te zijn, vooraf, althans
renigen schijn van bewijs van u te vorderen, waarop
gij uwe aantijgingen staft: en dan, mijne Heeren,
weest des zeker, spreken wij elkaar nader.

Tweede Leugen. De *Kerkbode* spreekt, met een
woord, van *Pannes aanslagen tegen Maurits
van Oranje*; en die aanslagen worden wederom op
de rekening der Jezuiten geschoven. Regt zoo! Dezelfde
Hornius immers doet het ook. Hij vertelt namelijk,
dat die *Pieter Panne* van *Iperen*, in benarden toestand
geraakt, door Jezuiten van Douaij, onder toezeg-
ging van geld, en de hoop van het eeuwig leven,
zonder eenige straffe zelfs des vagevuurs, tot de on-
derneming van dit groote feit is overgehaald!! Wat
duukt u, Lezer, is dat niet fraai verdicht? Wel zeker!
En dat dichten moest dienen, om de Jezuiten bovenal,
voor eeuwig uit het vrije Nederland te bannen, en alle
Papisten, die toch geen haarspier beter zijn, bij het
toenmalige gouvernement gehaat te maken. — Welke
strekking het nabauwen van al die lastertaal in den
Kerkbode hebbe, zal ik liefst niet gissen.

Derde leugen. Ook het *Engelsche buskruid-
verraad* tegen Jacobus I, is door de Jezuiten ge-
smeed. Ja, zegt de *Kerkbode*, *dit ging den Je-
zuiten zoo zeer ter harte, dat men in de ver-
trekken van den vorigen Pater Generaal der
Orde, L. Harlis, eene schilderij van het ter-
dood brengen, der voornaamste eedgenooten,
aan welken Engelen de martelaarskroon reiken,
bewaarde.* — Zoude men niet zeggen, dat de *Kerk-
bode* tot in de nederige woning van den Generaal der
Jezuiten te Rome zijne spionnen had? Eilieve! zeg eens
Kerkbode! heeft de tegenwoordige Generaal Roothaan
die schilderij ook overgeërfd? Want de lust hekruipt
mij om dat wonderstuk te gaan zien; en ik zoude niet
graag vergeefsche moeite en koste doen. Intusschen
verwijzen wij de zeer geleerde en hoog geleerde man-
nen, opzigtens dit buskruidverraad, naar de *Triumph
der Philosophie*, van *Dr. von Stark*, *Utrecht*,
1832, eerste deel, bladz. 353—355; waar deze laster-
taalt door dien geleerden Protestant, uit authen-
tieke stukken, onwraakbaar wordt wederlegd.

Vierde en vijfde leugen. De *Kerkbode* prevelt
voort: *Misschien zal hij* (de opsteller der bewuste
artikelen in den *Noord-Brabander*) *dat woord
(vergif) wederzigt vinden bij de pogingen,
die men aanwendde om Koningin Elisabeth van
het leren te berooven, en in de geheime ge-
schiedenis van den god van Paus Clemens XIV.* —
Het ware jammer geweest, dat de goede Betsie ook
niet van de Jezuiten hadde te liden gehad. Welnu,
ja, ik geloof ook, dat men in de historie van die
zachte Pausin der Anglikaanse Kerk het woordje
vergif hier en daar zal gevonden vinden: maar ik
geloof niet, dat de *Kerkbode* mij zal bewijzen, dat
de Jezuiten hebben gepogd de Koningin Elisabeth
door *vergif*, of op welke wijze ook, van het leven
te berooven. Ik bid u, *Kerkbode!* lees hierover,
alsmede over uwe voorgaande beschuldigingen, behalve
uwen *Hornius* en sommig andere *Nederlandsche*
Protestanten, ook eens na *Huraldus*, *Cydonius*,
Jurenius — en bovendien reeds genoemden *Hes-
sen-Darmstadschen Hoogleeraar von Stark*, met de
daar aangehaalde schrijvers. Ik geloof, mijnheer, dat
gij er nog al wat tegen uwe aantijgingen vinden zult.

En wat de *geheime geschiedenis van den dood
van Paus Clemens XIV* betreft, deze geschiedenis
is ons zoo geheel niet. Men weet immers, aan welke

ziekte de Paus gestorven is: men weet, dat de Pater
Generaal der *Confessuëlen*, *Marzoni*, en de groote
geneesheer *Salicelli*, met den lijfarts des Pausen,
welke allen hem in zijne laatste ziekte hebben bijgestaan,
plechtig onder eede verklaard hebben, ook na de ope-
ning des lijks, dat er geen het minste vermoeden of
spoor van vergif ontdekt was. Maar ziehier, hoe
mannen, als die des *Kerkbode* redeneren: *Cle-
mens XIV* heeft de Orde der Jezuiten opgeheven; hij
is weinige jaren daarna gestorven: dus hebben de
Jezuiten hem vergeven. *Heerlijke Logica!* wat zijt gij,
in den mond van sommige lieden, menschevriend jegens
de Jezuiten! — Wilt gij verder, *Kerkbode*, des-
wegens nauwkeurige, de Jezuiten volkomen regtvaar-
digende narigten? gij kunt die vinden in *le Bret*,
Magazin der Staaten- und Kirchengeschichte,
Th. 1.

Zesde en zevende leugen. In allen gevalle,
(zoo spreekt de *Kerkbode*) *kan hij* (de meergemelde
schrijver der artikelen in den *Noord-Brabander*)
*bij den Jezuit Mariana (de rege et regis insti-
tutione) lezen, hoe de Orde over het bezigen
van vergif dacht: en wil hij nog iets meer van
dien aard, dan sla hij de loffelijke getuigenis
op, door denzelfden Pater aan Jacob Clement,
den moordenaar van Hendrik III, gegeven.* —
Neen, mijnheer de *Kerkbode*, noch gij, noch ik,
noch iemand ter wereld, kunnen in Mariana, met regt-
ziende oogen, lezen, hoe de Orde over het bezigen
van vergif dacht. Het is waar, Mariana leert, dat in
sommige, zeer beperkte gevallen, een *onwettig inge-
drongen tiran* of dwingeland, schuldloos kan om-
gebragt worden. Deze stelling had hij gemeen met vele,
zeer vele regts- en godgeleerden van zijnen tijd, en
voor en na hem, inzonderheid onder de *Protestanten*,
van welke laatsten ik eene menigte zou kunnen optellen,
Huig de Groot zelf niet uitgezonderd (de *jure
Belli et Pacis*, lib. 1. cap. 4. § 18.) Alleen on-
derscheidde Mariana zich hierin van de meeste ande-
ren, dat hij zijne leer binnen nauwere grenzen
beperkte. —

Doch nu, welke onregtvaardigheid, wat een enkele
Jezuit (al kon men er zelfs nog een' of anderen bij
vinden) heeft staande gehouden, dit op kosten der ge-
heele Orde te stellen! Zijn alle (Protestanten) leuge-
naars, omdat de *Kerkbode* gedurig liegt? De Hemel
beware mij van zóó te redeneren! En toch hebben
wij hier, minstens vijftien mede-fabrikanten van den
geleerdsten en treffelijksten stand, en uit bijna alle
Protestantsche afdeelingen in ons Koninkrijk! — Neen,
Bode! wilt gij de ware gevoelens van de Societeit
van Jesus over den tirannenmoord kennen, lees die
dan, niet uit een' enkelen, maar uit honderde Je-
zuiten in alle landen van Europa, die juist het te-
genovergestelde van Mariana hebben geleerd, en
welke ik u, zoo gij 't verlangt, met nauwkeurige
aanwijzing, zal opgeven. Leer, zeg ik, die gevoelens
kennen uit den Generaal der Jezuiten *Claudius
Aquaviva*, welk het werk van Mariana, zeer kort
na deszelfs uitgave, reeds voor het bekende decreet
van het Parijsche Parlement, nadrukkelijk veroordeeld
heeft: terwijl hij, weinige jaren later, de excommunicatie
en andere straffen uitsprak tegen diegenen zijner Orde,
welke gezegde leer, bij monde of schrift, zouden
durven voordragen: zoo als te lezen is, onder anderen,
in de *Catholijke Nederlandsche Stemmen* van
12 Maart dezes jaars.

Aangamus de loffelijke getuigenis, door *Ma-
riana* aan *Clement* gegeven, zoo weet, *Kerk-
bode!* dat dit wederom eene over honderd en eene
leugens is. Mariana schort eentondig zijn oordeel op,
en zegt alleen, dat het feit van *Clement* door sommi-
gen geprezen, door anderen gelaakt wordt; en deze
lahtsten noemt hij: *Prudentiae et eruditionis laude
praestantes, zeer wijze en geleerde mannen.*
Wat is de *Kerkbode* ongelukkig in 't lezen en ver-
talen van latijn!

Achtste leugen: — en deze verdient alle opmer-
king. De *Kerkbode* zegt: *Het is waar, de Noord-
Brabander voert ook woorden aan, door Hen-
drik III ter verdediging der Jezuiten gespro-
ken. Vreemd zouden deze ons toeklinken uit
den mond van eenen Vorst die zoveel van
deze Orde betelden had, indien wij niet wisten,
hoe groot gandeel zijne toenmalige betrekking
tot het Pauselijk Hof, waar hij zijne ech-
tscheiding van Margaretha van Valois bewerkte,
aan die lofspraak gehad heeft.* — Foel, *Kerk-
bode!* schaamt gij u niet ons zoo iets te willen diets-

maken? waarvoor toch ziet gij ons, Katholijken, aan?
Hoe! weet gij niet dat deze lofspraak van Hendrik IV
en de terugroeping der Jezuiten in Frankrijk plaats
hadden in het jaar 1603, en de gemelde echtscheiding
reeds in 1600 voltrokken was. De Orthodox — Pro-
testantsche van *Meteren* zelf, die anderzins den
Jezuiten niet zeer genegen is, weet dit niet anders te
boeken; en deze nogthans was tijdgenoot van Hen-
drik IV. — Zie, *Lezer*, dat heet liegen volgens het
voorschrift van *Voltaire (Lettre à Thiriot, 21 Oct.
1736): Il faut mentir comme un diable, non
pas timidement, non pas pour un temps, mais
hardiment et toujours.* — Weet gij ook niet,
Kerkbode! dat dezelfde Hendrik, hoeveel hij dan
ook, naar 't u belieft te liegen, van deze Orde
hadde te liden gehad!! den Jezuiten zijn vertrou-
wen schonk in zijn leven, en hen de bezitters en be-
waarders van zijn hart maakte na zijnen dood? 't welk
na hem eveneens Lodewijk XIII en XIV gedaan heb-
ben.

Negende leugen — om te sluiten. *Jammer
stechts voor de Orde*, zegt de *Kerkbode*, *dat
Ravanner haar niet voldingend heeft kunnen
crippleiten van het vermoeden, dat Ravailacs
dolk het loon van Hendriks toegevendheid*
(oogenschijnlijk jegens dezelfde Orde) *geweest is!* —
't Is nog al troostend voor de Jezuiten, dat het toch
naar hoogstens een vermoeden tegen hunne Orde zij,
dat Ravailac door de Jezuiten tot dien moord zou zijn
aangehilt. Wijders, mijnheer de *Kerkbode*, moet
men niet eerst voldingend, dat is, althans op goe-
den grond, beschuldigen, alvorens men kan cischen,
dat de anderen voldingend vrijpleite? Waarom niet
liever, met een' ammonieen lasteraar van over ruim
vijfentwintig jaren (*Du Pape et des Jesuites*) ge-
zegd: *Je n'accuse pas les Jesuites d'avoir mis
le poignard entre les mains de Ravailac?*
Zulk *Scomma* ware toch veel fijner. — *Wagenaar*,
ofschoon niet heel kiesch in aantijgingen tegen de
Jezuiten, durft toch in 't verhaal van dien moord,
geen woordje van Jezuiten reppen. — Maar wat durft
de *Kerkbode* niet?? — Ravailac was zeker ook te
voren bij een' Jezuit te biecht geweest, niet waar,
Kerkbode! Immers zóó moet men de Jezuiten aan-
randen; dan kunnen of mogen zij zich niet verdedigen,
al moesten zij ook nog zwaardere filteringen, dan
Ravailac of Balthasar Gerards, verduren.

Doch waarom ook niet de menigvuldige aanslagen
tegen het leven van *Louis Philippe* den Jezuiten
aangekakt? — » Neen, antwoord de *Kerkbode*,
» die zaken zijn nog te versch; over vijftig of honderd
» jaren mogen onze naneven dit doen."

Na dit alles heeft de *Kerkbode* wel regt om in
triomf uit te roepen: *Doch reeds overgenoeg be-
wezen (glogen), wat men met eene magtspreuk
voor onbewijsbaar verklaarde.* — En, gaat hij
voort, nu herhalen wij eenvoudig de vraag van
Ellendorf, of onze tijd ook redenen heeft om
voor de Jezuiten op zijne hoede te zijn? —
Wel neen, gansch niet, mijnheer de *Kerkbode*, al
waren zelfs al uw leugens, waarheden. 't Is im-
mers alles uit de oude doos, uit de oude tijden,
wat gij vertelt. — Overigens uwen hooggeprezenen en
vergoden *Ellendorf* kunt gij uit echte bronnen leeren
kennen in de *Cathol. Nederl. Stemmen* van 26
Maart jl.

De *Kerkbode* eindigt met den vuilaardigsten en
laagsten trek, welken zoo hoog geplaatste personen
doen konden: met namelijk eenige dichtregeltes tegen
de Jezuiten van den heer *Dr. Jan J.-F. Wap*, in 1828
te Brussel uitgegeven, in 't midden te brengen: —
als wisten de mannen van den *Kerkbode* niet zoo
goed als wij, dat de Heer *Wap* zelf die regels zijner
jeugd (welligt de wrange vrucht van een godslieuste-
loos en antikatholijk onderwijs) sedert jaren, door
eene tegenovergestelde schrijf- en handelwijze heeft
veroordeeld en gansch uitgewischt. De *Wap* aan Pater
Roothaan (in deszelfs *Reisbeschrijving naar Rome*,
ook in vroegere artikels door ons geciteerd) zoo harte-
lijk toegebragt, moge, onder anderen, daarvan ge-
tuigen.

En nu, mijnheer de *Kerkbode*, eer ik de pen ne-
derleg, nog eene enkele vraag en verzoek:

Zult gij nog antwoorden? . . . Ik verwacht het
niet: want dit schijnt niet uwe gewoonte te zijn. Ant-
woordt gij dus niet, dan verzoek ik van u, niet de
herroeping van uwe lastertaal: want dit zoude al te
vernedereud voor u zijn: — maar enkel wat meer be-
scheidendheid en wellevendheid jegens de Jezuiten, wan-

neer daarover bij u nog sprake zijn zal. Toon dan ten minste, dat uwe zegsmannen, mannen van fatsoen en opvoeding zijn: zoo als gij u inderdaad, sedert mijne vorige artikels, eenigzins gebeterd hebt opzigtens den Hoogw. Risschop van Luik. — Maar verwaardigt gij me nog met een antwoord, dan eisch ik van u een antwoord met bewijzen onderschraagd. Kunt gij zulks niet geven, vertel ons dan liever wat nieuws en wat aardigs van de Jezuïten; er is bij hen nog al verscheidenheid in 't vak van kunsten en wetenschappen te vinden: en van al dat branden en moorden wordt men zoo akelig. — Daarvoor beloof ik u, als vergelding, eene menigte van doorslaande getuigen, uit het Protestantismus en Philosophismus, ten voordeele der zoo zeer gelasterde Jezuïten. —

D.

MINISTERIE VAN FINANCIËN.

Aanbesteding.

De Minister van Finantien zal, op Woensdag den 20. April 1842, ten twee ure, in een der vertrekken van het lokaal van het Ministerie van Finantien te 's Gravenhage, in het openbaar doen aanbesteden de leverantie van eenige papiersoorten ten behoeve van het Algemeen Zegelkantoor te 's Gravenhage.

Al degenen die daarin gading hebben worden bij deze uitgenoodigd om biljetten van inschrijving in te zenden, of door hunne gemagtigden te doen inleveren, voor de leverantie der navolgende hoeveelheden papier, volgens de ter visie liggende monsters en hierna gespecificeerd:

NOMMER.	SOORTEN VAN Papier.	HOEFVEELHEID RIEMEN.	Gewicht, hetwelk ieder riem houden moet.	
			Ned. ponden.	Ned. oncen.
1	Papier voor het Handel-Zegel ieder riem inhoudende 1,000 strooken.....	550	1	6
2	Papier voor het Formaat-Zegel van 15 cents, ieder riem van 1,000 halve vellen....	50	4	2½
3	Papier voor het Formaat-Zegel van 30 cents, ieder riem van 500 geheele vellen.....	20	4	2½
4	Papier voor het Formaat-Zegel van 45 cents, ieder riem van 500 geheele vellen....	600	7	5

De inschrijving-biljetten behooren op zegel geschreven en verzegeld te zijn, terwijl op het adres gesteld moeten worden de woorden: *Inschrijving-biljet voor de aanneming van het zegel-papier.*

De inschrijvers zullen hunnen naam, voornaam en woonplaats, alsmede die van hunne borgen in de biljetten nauwkeurig moeten beschrijven.

De nummers en soorten van het papier zullen in de inschrijving-biljetten behoorlijk moeten worden ingeschreven en aangewezen.

De prijzen zullen in dezelve worden vermeld in guldens en cents en in schrijffletters worden uitgedrukt.

De inschrijvers en hunne borgen, of wel de gemagtigden van beiden, behooren op den dag der aanbesteding, bij de opening van de biljetten tegenwoordig te zijn, voorzien van een certificaat van het stedelijk of gemeente-bestuur hunner woonplaats en van die der borgen, houdende: dat de aannemer en de borgen, bij hetzelfde bekend zijn en voldoende waarborg voor de aanneming opleveren.

Het voorschrevene is een volstrekt vereischte om de akte van aanneming dadelijk te kunnen opmaken en teekenen.

De monsters papier en de conditien der aanbesteding liggen ter visie aan het lokaal van het ministerie van Finantien te 's Gravenhage (afdeeling Registratie en Loterijen), aan de lokalen van de Gouvernemen ten in de respectieve provincien, en aan het Algemeen Zegelkantoor te 's Gravenhage.

's Gravenhage, den 21. Maart 1842.

De Minister van Finantien, Rochussen.

Betaling van Pensioenen

over de eerste drie maanden van 1842.

De Administrateur van 's Rijks Schatkist in de Provincie Noord-Brabant, adverteert de belanghebbenden dat de betaling van Pensioenen over de eerste drie maanden van den jaer 1842 een aanvang zal nemen ten zijnen kantore den 1 April 1842 van de morgens negen tot twaalf uren, uitgezonderd Zon- en Feestdagen.

's Bosch den 29 Maart 1842.

De Administrateur voornoemd

L. J. DE LA COURT

ADVERTENTIE.

Mijne Geliefde Echtgenoot **R. C. VAN ROOS-MALEN**, beviel heeden zeer voorspoedig van eene Welgeschapene **DOCHTER** **G. SCHOOTEN**, Med. Doct.

Wychen, den 23 Maart 1842.

Heden beviel van eene welgeschapene **DOCHTER** **Vrouw J. M. C. DE LA COURT** geboren **H. WASSENAER**.

's Hertogenbosch, den 3. April 1842.

Wrdt gevraagd eene ongehuwde Persoon, of Wed. zonder kinderen, van goed en zedelijk gedrag, omtrent 40 jaren oud, de Roomsche Katholieke Godsdienst belijdende, de bekwaamheid bezittende om den post als **BINNEN-MOEDER** in het gecombineerd Wees- en Arm-Kinderhuis te **Bengenopzoom** waar te nemen; en die levens aan de Weesmeisjes onderrigt kan geven, in het Naaijen, Breijen en andere vrouwelijke Handwerken, en zulks, op een jaarlijks Tractement van **Een Honderd Gulden, vrije Woning, Kost &c.** Kunnende de belanghebbende zich hierover aanmelden met gefrankeerde brieven bij den Heere **B. F. VERMEULEN**, President van het Collegie van Regenten over bovengenoemd gesticht.

Er wordt uit de hand te Huur of te Koop tegen gunstige voorwaarde aangeboden, om binnen kort te aanvaarden, een zeer geatandeed **HANDELUIS IN GOUD- en NIALE, ELLEWAREN en TABAKS-FABRIEK**, gelegen te **Arcen** op den oever der Maas. De cessie van Handel geschiedt, uit hoofde, dat de eigenaars in de verte wonende en hetzelfde door vreemdelingen steeds bestierd wordende, geen eigen personeel ter plaatsing bezillen. — Die hierop reflecteert, adresseere zich onder letter **A.** aan het postkantoor **Uento**, brieven franco.

Op **Maandag den 11 April 1842** en volgende dagen, telkens des voormiddags ten 9 ure, zal de **Notaris SMITS**, residentende te **Gemert**, ten Sterfhuize van den WelEdele Heer **PETRUS OLBORG**, in leven Ontvanger der directe belastingen en accijnsen te **Gemert**, in het openbaar verkoopen:

Eenen zeer destigen **INBOEDEL** bestaande in: **MAHONIEHOUTEN CHIFFONNIERE** en **BUREAU**, **ESSCHEN HOUTEN SECRETARE**, **EIKEN HOUTEN KABINET**, **HOEFBUFFET** met **MAR-MERBLAD**, **MAHONIE HOUTEN** en andere **STOELEN** met en zonder **TRIPSEN ZITTINGEN**, **RONDE** en **VIERKANTE UITTREKTAPELS**, **PENANT-TAFELTJES**, **LEDEKANTEN**, **WEL-GEVULDE BEDDEN** met **TOEBEHOOREN**, **SPIEGELS** en **SCHILDERIEN**, een wel geconserveerde **ALBASTEN PENDOLE** met fraaie **BLOEM-VAZEN**, onder glazen **STULPEN**, staande **HUISSHOROLOGIE**, **KAG-CHELS** met en zonder **MAR-MER-PLATEN**, best **PORSELEIN**, **KRISTAL-GLAS-** en **AARDEWERK**, **KOPERTIN-** en **BLIKWERKEN**, schoone **PELLEN** en **LINNEN GOEDEREN** en verdere **MEUBELN** en **HUISGERIEF**.

Zaterdag voor de verkoop van 's morgens 9 tot 12, en 's middags van 3 tot 5 ure zullen deze **GOEDEREN** voor een ieder te bezigtigen zijn.

Zegt het voort.

Voor het Rijk.

DEPARTEMENT VAN FINANCIËN. ADMINISTRATIE DER DOMEINEN.

Openbare VERPACHTING.

De Agent van het Domein te 's Hertogenbosch, zal, als daartoe gemagtigd, zoo noodig, onder nadere goedkeuring

VERPACHTEN:

Op **Maandag**, den 4 April 1842, des middags om 12 ure, te **Grave**: op het Raadhuis.

Onder **Gastel** en **Beers**.

Ruim acht en twintig **Bunders** **LAND**, in het gewezen groote **Gasselsche Bosch**, verdeeld in 24 Kavelen; om éénmaal met **HAYEK** of **V.L.A.S.** te worden bezaaid.

Alle verdere inlichtingen zijn te bekomen bij de Beambten der Domeinen, in foto, alsmede ten kantore van den ondergeteekende Agent van het Domein.

's Hertogenbosch,

den 17. Maart 1842.

De Agent van het Domein voornoemd, **H. W. VAN GRASVELD**.

Berigt

voor OOGZIEKEN.

De Med. Dr. **EVENYCH** heeft zich, voor ongeveer 15 maanden, in het schoone en bij uitstek gezonde **Dorp Vaals**, (drie kwartier van **Aken**, en in 2½ uur langs den spoorweg, **Keulen**, te bereiken) als **OCCULIST** nedergezet, en aldaar de overeenkomst getroffen, dat de Oogzieken, voor kost en inwoning, dagelijks betalen 36, 48, 59, 68, 89 tot 120 centen. — **Armen**, die met een behoorlijk bewijs van ouermogen, door den Burgemeester hunner woonplaats afgegeven, voorzien zijn, worden gratis geopereerd en behandeld. — In de woning van den Doctor zelven is gelegenheid tot huisvesting van 15 patienten.

Het Gemeente Bestuur van **Heeswijk** zal onder nadere goedkeuring van H. H. Gedeputeerde Staten der Provincie **Noord-Brabant**, op Dingsdag den 12 April 1842, voormiddags om 10 ure ten huize van de Weduwe **ANTONIE VAN OUBS GHEQT**, te **Heeswijk** publiek aanbesteden:

Het geheel vernieuwen van het **SCHOOLLOKAAL** en de **ONDERWIJZERS WONING** te **Heeswijk**, waarvan Bestek en Teekening liggen ten huize van **L. WOLLARD** te **Berlicum**, en ten huize van de Weduwe **W. VAN DOORN** te **Heeswijk**.

Heeswijk, den 29 Maart 1842.

Het Gemeente Bestuur voorn. **GELPKE**.

Ter ordonnantie van hetzelfde **H. KLERKX**.

JAARMARKTEN te Dinther

MET VRIJE STANDPLAATSEN EN UITLOFING

VAN **PREMIËN 1842.**

Dingsdag den 29 April.

Dingsdag den 4 October.

Dingsdag den 15 November.

Heeren Burgemeester der Gemeente, in den omtrek van 's Bosch, worden onder belofte van gelijke diensten vriendelijk verzocht hiervan door publicatie aan de Ingezetenen te willen kennis geven.

Dinther, den 31 Maart 1842

De Burgemeester van **Dinther** **GELPKE**.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De belgische fondsen van den 30 Maart 1842.

De 2½ pCt 53 de 5 pCt 102½ de 4 pCt 93 de 3 pCt 72½ de 4 pCt niet gen. Ard. 2, Rome 182½ 103½.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Woensdag 2 April 4½ Ure.

W. S. 2½ pCt 51½, D. S. 5 pCt 101½, Synd. 4½ pCt 92½, 1½ pCt 156½, O.I.S. pCt 99 Ard. 85 pCt 21, Ditto Coupou 23½, Portof. 2½ pCt 29, Brasilien 100 pCt 69½, Mexik 40½, Colomb. 19½.

Ter drukkerij van **D. A. A. DE ROOY**, te 's Bosch